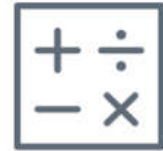

Knuzzel-55 Dobbeltoren

Doel van de les:

Je weet meer over een donjon en het geheim van de trap.

Met je kennis over torens maak je een dobbeltoren.

Dit moet je doen

1. Je bekijkt verschillende filmpjes over een donjon en een kasteel.
2. Je maakt een verhaaltje over een motte.
3. Maak ook een tekening van een stadspoort of een watertoren.
4. Tenslotte maak je een dobbeltoren.

Dit heb je nodig

- Twee melkpakken (of pakken van vruchtendrank).
- Stevig ribbelkarton van een doos.
- Schaar, lijm (plakstift) en een potje vloeibare lijm.
- De verschillende bijlagen die bij deze opdracht horen (bijv. steentjespapier).
- En natuurlijk een dobbelsteen

Tip:

De dobbeltoren die je maakt kun je voor allerlei dobbelospelletjes gebruiken.

Maar je kunt er ook goed mee rekenen. Gebruik dan meer dobbelstenen. Tel de getallen op, maak een min-som of een keer-som

Werkblad

1. In onderstaand filmpje krijg je informatie over het ontstaan van kastelen.
2. Klik op de link hieronder.

<https://schooltv.nl/video/het-ontstaan-van-kastelen-dikke-muren-kleine-vensters-een-slotgracht-en-een-ophaalbrug/>

3. Wat is een Mottekasteel? Klik op de link en bekijk het filmpje en de uitleg van de 2^e link.

<https://www.youtube.com/watch?v=e3ZJxRGQOpo&t=1s>

<https://www.thinglink.com/scene/886196357872746499>

4. Vaak is een kasteel begonnen als donjon. Zoek uit wat dat is en maak een verhaaltje (minimaal 7 regels) en plak er een mooi plaatje bij. Gebruik de woorden: mottekasteel – hout – heuvel – donjon – aarde – gracht – 13^e eeuw

Info kun je halen uit het verhaaltje hieronder, maar op internet kun je ook veel informatie vinden.

Een **mottekasteel** is een hoogmiddeleeuws burchtype dat meestal in hout werd opgetrokken. Het hoofdkenmerk was dat het stond op een **motte**, een aangelegde aarden heuvel. Het mottekasteel zelf bestond veelal uit een torenvormig gebouw. Heden ten dage resteert vaak slechts de heuvel.

De meest voorkomende verschijningsvorm van een mottekasteel bestond uit twee gedeelten, een hoofdburcht en een of meer voorburchten. Beide waren gebouwd op kunstmatige heuvels die meestal waren omgeven door een gracht en een houten omwalling die later vaak werd vervangen door een stenen muur. Op de hoogste motteheuvel (de opperhof) werd een donjon, een kasteel, een burcht of een ander verdedigingswerk aangelegd. De motteheuvel met zijn toren vertegenwoordigde het residentiële (adellijke) en militaire karakter van de plaats. Verder bestond het mottekasteel uit een of meer lager gelegen voorburchten (de neerhof). Hier stonden de nutsgebouwen met soms een kapel of het eigenlijke woonhuis van de heer in het geval dat de donjon alleen als noodverblijf werd gebruikt. De neerhof vertegenwoordigde dan het dagelijkse leven.

De afmetingen van de motteheuvel varieerde gemiddeld tussen 20 en 100 meter diameter; de hoogte kon tussen 3 en 20 meter bedragen. De aarde voor de heuvel werd dikwijls verkregen door het uitgraven van een gracht rond het bouwwerk.

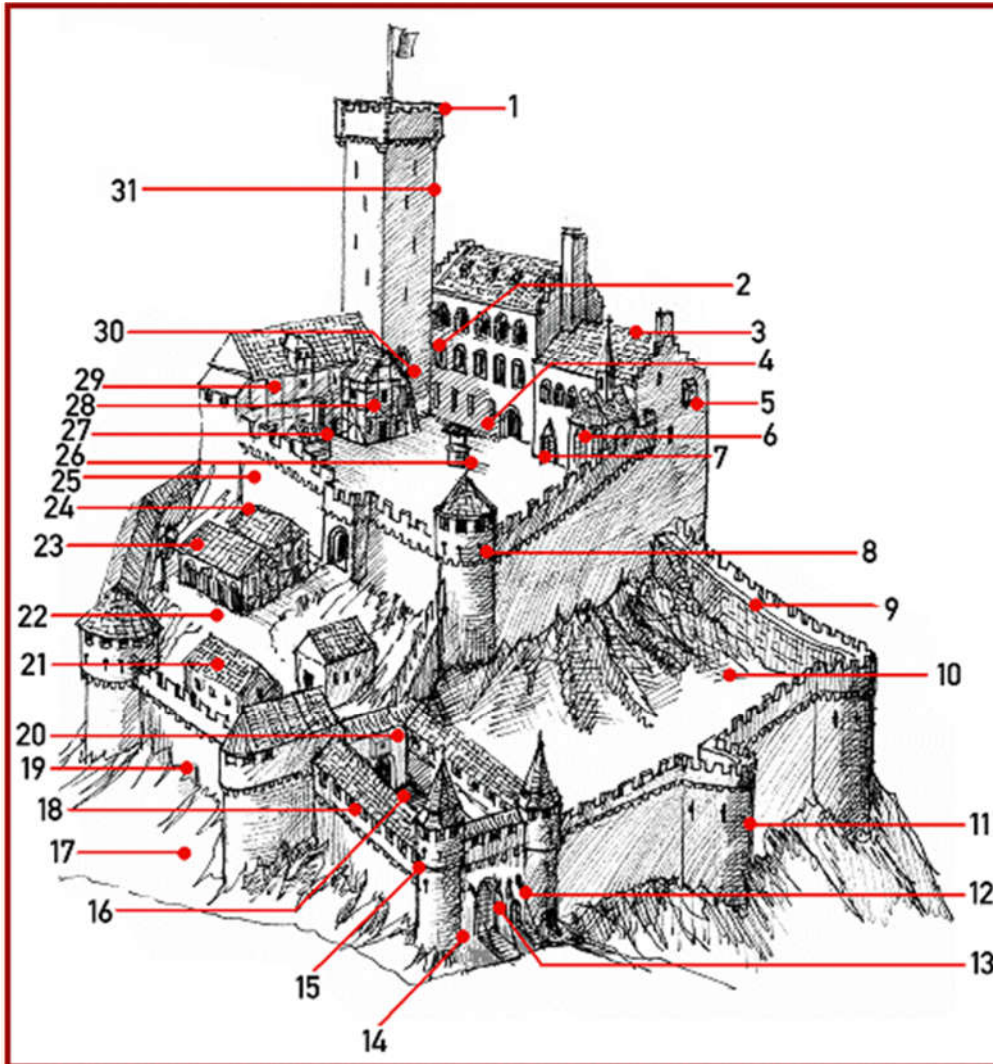
Tegen de 13e eeuw vinden we ze van Denemarken tot Italië en van de Atlantische kust tot Polen. Het succes van deze versterkingsvorm valt te verklaren door:

- de makkelijk te verkrijgen bouwmaterialen: hout en aarde zijn immers makkelijk verkrijgbaar, terwijl steen in deze periode duur is, en
- de bouwtijd kon variëren van enkele dagen tot enkele weken.

Na de 13e eeuw neemt het mottekasteel in belang af door de opkomst van nieuwe versterkingsvormen en wordt ze in het landschap gaandeweg vervangen door stenen constructies

[Bron: <https://nl.wikipedia.org/wiki/Mottekasteel>]

5. Nog een mooie tekening van een kasteel. **Welk nummer hoort bij de donjon?**

Tekening van een ideaal kasteel uit de late middeleeuwen.

6. Om naar boven te klimmen zat in de toren een trap. Maar het was voor een vijand niet gemakkelijk om naar boven te komen. Zoek uit hoe de heer van een kasteel zich beschermde. Lees het verhaal **'De trap als dodelijke val'**.
7. Mooie vormen van kasteeltorens zie je ook vaak terug in stadspoorten en watertorens. Zoek een plaatje en teken dat zo goed als je kunt na (op een ½ A4)

Dobbeltoren

Je weet nu best veel over allerlei soorten torens.

Maak een dobbeltoren.

Verzamel eerst twee melkpakken (of vruchtensap pakken) – goed uitspoelen!

Zo maak je de toren:

- 1 Maak de bovenkant van één van de pakken voorzichtig open.
- 2 Knip de schenktuit was groter zodat een heel gemakkelijk een dobbelsteen doorheen kan.
- 3 Knip onderaan één van de kanten een poort (deur).
- 4 Je kunt de toren beplakken met steentjespapier en dakpannen papier (zie bijlage).
- 5 Laat de bovenkant van je toren nog even open.

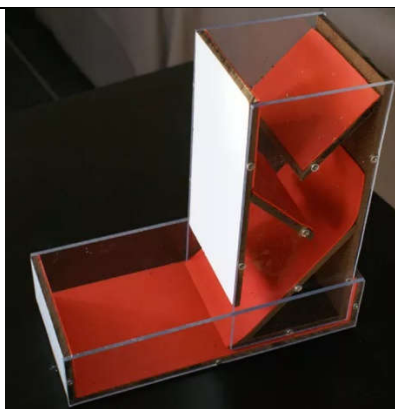
Zo maak je de dobbelbaan in de toren.

- 1 Knip van het 2e pak de bovenkant en bodem los. En ook één zijkant.
- 2 Je houdt dus 3 kanten over.
- 3 Elke zijkant maak 6 ½ cm breed.
- 4 In de dobbelbaan plak je 3, 4 of 5 plaatjes karton (4 x 6 ½ cm) – begin onderaan te plakken.
- 5 Test telkens even uit of de dobbelsteen goed door de dobbelbaan naar beneden valt (schuif 'm telkens even in jouw toren).
- 6 Klaar? - Schuif je dobbelbaan in de toren.
- 7 De bovenkant (dak) van de toren kun je nu dichtnieten.

Het bakje voor de toren.

- 1 Je kunt een bestaand bakje gebruiken.
- 2 Of je maakt zelf een passend bakje.
- 3 Zo rolt de dobbelsteen niet te ver weg.

Doorkijkje dobbeltoren

Begin van de toren

Dobbelbaan die schuif je in de toren

Het resultaat